

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **V. I.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2017, č. j. MV-18774-6/SO-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 2. 2018, č. j. 30 A 66/2017 - 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností žalobce napadá rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále „krajský soud“) ze dne 14. 2. 2018, č. j. 30 A 66/2017 - 57, (dále „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 3. 2017, č. j. MV 18774-6/SO-2017, (dále „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 11. 2016, č. j. OAM-33474-49/DP-2011, (dále „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení

doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 2, 3 ve spojení s § 37 odst. 2 písm. b) a v návaznosti
na § 56 odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců"), neboť údaje podstatné pro posouzení žádosti v předložených náležitostech neodpovídají skutečnosti.

[2] Krajský soud zamítl žalobu proti napadenému rozhodnutí. V napadeném rozsudku předně zrekapituloval, že žalobce deklaroval svůj průměrný měsíční příjem ze zaměstnání jako administrativní pracovník ve společnosti IVV-stav group s.r.o., a doložil jej pracovní smlouvou a potvrzením o výši příjmu. Po konfrontaci s tvrzeními v rámci výslechu však bylo prokázáno, že žalobce žádným pravidelným příjmem nedisponuje, fakticky nikdy neobdržel měsíční výplatu a je finančně závislý na bratrovi. Jestliže tedy žalobce chtěl prokázat, že má nyní pravidelný příjem plynoucí ze zaměstnání v bratrově společnosti, jeho vyjádření v rámci výslechu byla s touto tvrzenou výdělečnou činností v rozporu, neboť nebyl schopen říci, zda pracovní smlouvu vůbec sám podepsal a zda mu byla vyplácena měsíční čistá mzda dle potvrzení, a také uvedl, že nedostával pravidelnou měsíční výplatu ve smyslu stálého měsíčního příjmu. Výpomoc žalobcova bratra by z hlediska zákona o pobytu cizinců mohla hrát roli např. tehdy, pokud by žili ve společné domácnosti, to však v průběhu řízení nevyšlo najevo. Žalobci se tedy nepodařilo rozptýlit přesvědčení správního orgánu, že ve skutečnosti reálně nedisponuje pravidelným příjmem v deklarované výši.

[3] Krajský soud přisvědčil žalované, že vyjádření a dokumenty dokládané žalobcem, na něž odkazoval v odvolání a jichž se nyní opětovně dovolával v žalobě, neměly vzhledem k uplatněnému důvodu zamítnutí žádosti relevanci. Týkaly se toho, zda žalobce plní účel pobytu, a nijak nedokládaly jeho příjmy. Důvodem zamítnutí žádosti taktéž nebyla odstranitelná absence podkladů žádosti, k jejichž doložení by žalobce mohl být případně znovu vyzván. Předmětem nynějšího soudního přezkumu není skutečnost, zda žalobce prokázal dostatečnou výši příjmu, proto se námitky směřující do této otázky míjely s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí. Žalobní námitka dotýkající se absence posuzování přiměřenosti byla taktéž zcela nepřiléhavá nyní souzené věci. Správní orgán I. stupně se přiměřeností zabýval (str. 4-5) a i žalovaná reagovala na odvolací námitky uplatněné žalobcem. V tomto kontextu správní orgány zohlednily rodinné poměry žalobce, možnost uplatnění na území domovského státu, délku pobytu na území České republiky i věk žalobce. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soud přitakal správním orgánům obou stupňů v tom, že rozhodnutí nebylo ve vztahu k žalobcově situaci nepřiměřené.

II. Kasační stížnost

[4] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel") napadá rozsudek krajského soudu podle § 103 odst. 1 písm. a) b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s."), jelikož má za to, že postup soudu, kterým byla žaloba proti rozhodnutí žalovaného zamítnuta, je postupem nezákonným. Podle stěžovatele se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními námitkami, resp. stěžovatel

nesouhlasí se způsobem jejich vypořádání. Krajský soud nedostatečně přezkoumal činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.

[5] V prvostupňovém rozhodnutí správní orgány ignorovaly dvě vyjádření a doložené dokumenty, a to ze dne 12. 8. 2016 a 22. 9. 2016 a postupovaly tak v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. V obou vyjádřeních právní zástupce explicitně žádal správní orgán, aby jej v případě, že shledá další vady žádosti nebo nebude považovat odstranění vad za dostatečné, stěžovatele vyzval a specifikoval, jak má tyto vady odstranit.

[6] Stěžovatel má za to, že z výslechu ze dne 05. 09. 2016 nelze dovozovat účelovost doložené pracovní smlouvy, resp. nevěrohodnost potvrzení o výši příjmu vztahující se k této smlouvě, tak jak to učinil žalovaný a krajský soud. Stěžovatel se vyjádřil, že „u bratra funguje něco jako poradce“. Je tedy zřejmé, že činnost u společnosti IVV-stav group s.r.o. vykazuje. Skutečnost, že stěžovateli podal pomocnou ruku bratr, nelze označit za nevěruhodnou, resp. že by pracovní smlouva a potvrzení o výši příjmu měly být smyšlené, když životní náklady stěžovatele jsou hrazeny jeho bratrem právě na základě činnosti žalobce ve společnosti IVV-stav group s.r.o. Krajský soud se s touto námitkou náležitě nevypořádal a pouze převzal odůvodnění z rozhodnutí správních orgánů.

[7] Navíc krajský soud konstatuje, že doložené doklady stěžovatele nedokládaly jeho příjmy. Stěžovatel přitom správnímu orgánu doložil potvrzení o výši příjmu. Stěžovatel je přesvědčen, že správní orgány se měly zabývat fakticitou stavu stran příjmu stěžovatele. Během celého řízení nebylo správními orgány zkoumáno, co za příjem má stěžovatel od svého bratra a tento příjem nebyl vůbec brán v potaz. Faktem je, že stěžovatelův bratr ho finančně výrazně podporoval a poskytoval mu prostředky na zabezpečení životních nákladů. I když mělo dle tvrzení správních orgánu dojít k doložení formálně nesprávných dokladů prokazujících příjem stěžovatele, nezbavuje tato skutečnost správní orgány povinnosti posoudit fakticitu příjmu stěžovatele a jeho finanční situaci s ohledem na smysl a účel prokazování dostatečné výše měsíčního příjmu. Stěžovatel se neztotožňuje s tvrzením krajského soudu, že výpomoc jeho bratrovi by mohla hrát roli, pokud by žili ve společné domácnosti. Skutečnost, zda sdílí nebo nesdílí společnou domácnost se svým bratrem, nic nemění na faktu, že stěžovatelovy životní náklady jsou pokryté a nestane se tak zátěží sociálního systému.

[8] Stěžovatel v České republice pobývá již dlouhou dobu a naprosto bez problémů a v souladu s veškerými předpisy zde žil a podnikal až do doby, kdy v důsledku nezákonných rozhodnutí správního orgánu přišel o živnostenské oprávnění (jak bylo dvakrát stanoveno Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 6 Azs 35/2015 - 30, a ze dne 30. 5. 2016, č. j. 3 Azs 277/2015 - 29). Správní orgány se nezabývaly náležitě otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého i rodinného života stěžovatele. Krajský soud ospravedlnil absenci úvahy co do přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele tím, že příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců takovouto povinnost na správní orgány nekladou, toto posouzení je podle stěžovatele alibistické a projevem přepjatého formalismu. Stěžovatel se domnívá, že zásada přiměřenosti v cizineckých věcech vyplývá již ze samotného § 174a zákona o pobytu cizinců a dále z obecných zásad právních, aniž by bylo potřeba explicitně stanovit

požadavek přiměřenosti u každého jednotlivého ustanovení v rámci zákona o pobytu cizinců.

[9] Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek a věc vrátil k dalšímu řízení, alternativně, aby zrušil též rozhodnutí správních orgánů a vrátil věc k novému projednání těmto.

[10] Žalovaná ve vyjádření plně odkázala na napadené rozhodnutí a napadený rozsudek.

[11] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 11. 4. 2018, č. j. 6 Azs 89/2018 - 37, přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. a neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná.**

[14] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že neshledal napadený rozsudek nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nesrozumitelnost ani pro jinou vadu řízení. Krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky a učiněné závěry v dostatečném rozsahu odůvodnil; jeho právní názory jsou srozumitelné a logické.

[15] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání s platností od 18. 5. 2009 do 17. 5. 2011. Stěžovatel podal dne 2. 5. 2011 žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná. O jeho žádosti bylo poprvé rozhodnuto dne 3. 8. 2011. Poté co krajský soud podruhé rozhodl o zrušení rozhodnutí odvolacího správního orgánu a po zamítnutí druhé kasační stížnosti podané žalovaným správní orgán I. stupně výzvou ze dne 26. 7. 2016 vyzval stěžovatele k odstranění vad žádosti, protože podklady již nebyly aktuální. Stěžovatel dne 3. 8. 2016 požádal správní orgán, aby si pořídil kopie pracovní smlouvy, potvrzení o výši příjmů a dokladu o ubytování ze spisu ve věci jeho žádosti o povolení k trvalému pobytu. Do správního spisu tak byla založena kopie pracovní smlouvy ze dne 1. 1. 2016 na dobu neurčitou mezi stěžovatelem a společností IVV-stav group s. r. o., pracovní pozice administrativní pracovník, společně s potvrzením o výši příjmu ze závislé činnosti vystavené dne 7. 7. 2016, dle kterého byl průměrný měsíční příjem žadatele za období duben, květen, červen ve výši 13.247 Kč.

[16] V podání ze dne 12. 8. 2016 zástupce stěžovatele poukázal na to, že přímým důsledkem vydání nezákonných a opakovaně soudem zrušených rozhodnutí bylo zahájení řízení o zrušení živnostenského oprávnění, přičemž zdůraznil, že řízení o zrušení stěžovatelova živnostenského oprávnění bylo zastaveno. Pro případ úmyslu rozhodnout o žádosti záporně zástupce navrhl výslech stěžovatele a dále požádal, aby byl vyzván k odstranění případných vad žádosti. Stěžovatel byl vyslechnut dne 6. 9. 2016. Stěžovatel na otázku, zda někde pracoval v roce 2016, odpověděl: „*Pomáhal jsem jedině bráchovi, protože on má nějakou společnost. On to celé zařídil, nevím, jak to bylo. Když on zavolal, že s ním mám někam jet, tak jsem s ním jel. Nebylo to pravidelně. Když bylo třeba, tak mi dal nějaké peníze. [...] Nebylo to tak, že by mi bratr nějaký měsíc předal výplatu ve smyslu stálého měsíčního příjmu.*“ *[...]U bratra funguji něco jako poradce. [...] Nepamatuji ji, jestli jsem podepisoval nějaký dokument. Jsem v té firmě společníkem*“. Na otázku, zda odpovídají údaje v potvrzení o výši příjmu, reagoval tak, že „*Je možné, že za mě on platil nějaké poplatky, ale nevím, jak to je. On mě prostě živí, platí za mě poplatky*.“ V podání ze dne 22. 9. 2016 žalobce mimo jiné z procesní opatrnosti požádal o to, aby byl případně vyzván k odstranění vad žádosti. Na základě výslechu stěžovatele dospěl správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí k závěru, že stěžovatelem předložené doklady o finančním zajištění jeho pobytu neodpovídají skutečnosti. Správní orgán doplnil, že z odpovědi Úřadu práce ze dne 30. 8. 2016 vyplývá, že rozhodnutí o povolení k zaměstnání u výše uvedené společnosti Úřad práce neeviduje.

[17] Z § 37 odst. 2 písm. b) ve spojení s § 56 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění vyplývá nemožnost prodloužit platnost povolení k dlouhodobému pobytu, jestliže cizinec předloží padělané anebo pozměněné náležitosti nebo údaje podstatné pro posouzení žádosti v nich uvedené neodpovídají skutečnosti. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2015, č. j. 1 Azs 99/2015 - 36, plyne, že pro zamítnutí žádosti musí být postaveno najisto, že předložené údaje neodpovídají skutečnosti a pouhé zpochybnění údajů předložených cizincem nepostačuje.

[18] Ustanovení § 46 odst. 7 písm. b) zákona o pobytu cizinců stanoví povinnost předložit k žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání „*doklad prokazující, že úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec věrohodně prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob [...]*“. Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, v § 4 stanovuje, kdo jsou osoby společně posuzované osobou, tou jsou mimo jiné i osoby, které společně užívají byt. Pokud by stěžovatel se svým bratrem společně užíval byt, příjem jeho bratra by měl význam pro posouzení výši příjmu ve smyslu výše citovaného ustanovení. O tom, jakým způsobem měl stěžovatel prokázat jeho příjem, a kdo je společně posuzovanou osobou, byl stěžovatel poučen ve výzvě ze dne 26. 7. 2016.

[19] V nyní posuzovaném případě byla žádost zamítnuta z důvodu, že stěžovatelem předložené údaje podstatné pro posouzení žádosti neodpovídaly skutečnosti, přičemž

předložení dokladu o finančním zajištění pobytu je jednou z podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu (resp. jeho prodloužení). Stěžovatel namítá, že z jeho výslechu nelze dovozovat účelovost doložené pracovní smlouvy. Nejvyšší správní soud se naopak ztotožňuje s posouzením krajského soudu, který se přiklonil k závěru žalovaného, že stěžovatel pravidelným příjmem nedisponuje. Krajský soud poukázal na to, že stěžovatel nebyl schopen říct, zda pracovní smlouvu podepsal a zda mu byla vyplácena měsíční mzda. Stěžovatel sám vypověděl, že bratrovi pomáhá nepravidelně, a když je potřeba, bratr mu dá nějaké peníze. Z výslechu stěžovatele tak nelze dovodit, že by stěžovatel měl stálý příjem tak, jak to mělo dokládat předložené potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti. Nejvyšší správní soud přitom nerozporuje tvrzení, že stěžovatel vypomáhá bratrovi v práci, resp. že bratr stěžovateli finančně přispívá na jeho životní náklady. Nejvyšší správní soud nerozporuje ani tvrzení stěžovatele, že jeho životní náklady jsou pokryté a nestane se tak zátěží sociálního systému. Rozhodné v posuzované věci však bylo to, že stěžovatel deklaroval prostředky pobytu na území pracovní smlouvou a potvrzením o výši příjmu ze závislé činnosti, přičemž tyto náležitosti neodpovídaly skutečnosti. Jelikož se jednalo o podstatné náležitosti pro posouzení žádosti, byl naplněn zákonný důvod pro neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu. Faktický příjem stěžovatele od bratra z tohoto důvodu nebyl pro posouzení žádosti rozhodný. Důvodem pro zamítnutí žádosti tak nebylo to, že by stěžovatelovy životní náklady nebyly pokryté, ale to, že v řízení o žádosti správnímu orgánu předložil náležitosti s údaji neodpovídajícími skutečnosti.

[20] Žalovaná v napadeném rozhodnutí vysvětlila, že správní orgán se nezabýval vyjádřeními a doklady ze dne 12. 8. 2016 a 22. 9. 2016 o tom, že stěžovatel nadále disponuje živnostenským oprávněním, a že je jednatelem společnosti IVV-stav group s. r. o., neboť důvodem zamítnutí žádosti nebyly skutečnosti vztahující se k plnění účelu povoleného pobytu, k platnosti živnostenského oprávnění či výkonu funkce jednatele, nýbrž skutečnost že účastník v řízení předložil doklady, které neodpovídají skutečnosti. Žádost stěžovatele nebyla zamítnuta z důvodu, že jeho žádost by nebyla kompletní, resp. z důvodu vad, které by bylo možné po vyzvání odstranit. Kasační námitka, že správní orgány vyjádření stěžovatele ignorovaly, tak není důvodná, neboť žalovaná tento postup přesvědčivě odůvodnila a krajský soud tomuto postupu přisvědčil.

[21] K námitce týkající se nepřiměřenosti rozhodnutí Nejvyšší správní soud předně uvádí, že správní orgán I. stupně se podrobně zabýval otázkou přiměřenosti rozhodnutí z hlediska dopadu do soukromého a rodinného života stěžovatele a poukázal na to, že manželka a děti stěžovatele pobývají na území Ukrajiny. Zabýval se věkem stěžovatele, délkou pobytu na území a jeho vazbami na území České republiky. Pokud stěžovatel v řízení o kasační stížnosti doložil, že dne 12. 12. 2017 se mu na území České republiky narodila dcera, jedná se o skutečnost, která nastala až po vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaná k odvolací námitce konstatovala, že § 174a zákona o pobytu cizinců nelze vykládat v tom smyslu, že by bylo vždy a za všech okolností povinností správního orgánu zabývat se všemi v citovaném ustanovení uvedenými skutečnostmi.

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje, že není pravdou, že by krajský soud ospravedlnil absenci úvahy co do přiměřenosti dopadů rozhodnutí tím, že příslušná ustanovení zákona takovouto povinnost na správní orgány nekladou. Krajský soud správně poukázal na to,

že žalobní námitka absence posuzování přiměřenosti je zcela nepřiléhavá nyní souzené věci. V posuzované věci totiž vůbec nebylo sporné, zda se žalovaná má nebo nemá zabývat otázkou přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, tak jak to stěžovatel naznačil v žalobě a posléze i v kasační stížnosti. Tvrzení stěžovatele, že by se správní orgány vůbec nezabývaly otázkou přiměřenosti rozhodnutí, proto neodpovídá obsahu napadeného rozhodnutí.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Z výše uvedených důvodů neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost **zamítl**.

[24] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2018

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu